

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/129/2023
Identifikačné číslo spisu:	5314207848
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5314207848.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ T. V., narodeného XX. B. XXXX, R., T. XXXX/XX, 2/ Z. V., narodenej XX. U. XXXX, R., T. XXXX/XX, zastúpených advokátom JUDr. Ľubomírom Kubošom, Trstená, Bernolákova 18, IČO: 47441798, proti žalovanému M. M., narodenému XX. U. XXXX, Z., B. S. R. XXXX/X, zastúpenému AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., Martin, Škultétyho 472/10, IČO: 36868108, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 13C/15/2021, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/102/2021 z 28. februára 2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 05. mája 2021 sp. zn. 13C/15/2021 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú výlučnými vlastníckmi v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov bytu č. XX, vchodu XX, X.p., v bytovom dome súpisné číslo XXXX, ktorý je postavený na pozemku C KN parc. č. XXXX/XX a spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 8898/534838 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach tohto bytového domu, ktorý je evidovaný na LV č. XXXX pre obec k. ú. R. (výrok I.), návrh žalobcov 1/ a 2/ na prerušenie konania zo dňa 05.05.2021 zamietol (výrok II.) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ a 2/ trovy konania v rozsahu 100 %, ktoré budú vyčíslené v uznesení, vydanom po právoplatnosti (výrok III.)

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že žalobcovia 1/ a 2/ sa voči žalovanému domáhali určenia vlastníctva k bytu, špecifikovanému vo výrokovej časti I/ rozsudku z dôvodu, že zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13. 4. 2011, ktorú žalobcovia v postavení predávajúcich uzatvorili s kupujúcou Ing. F. N., bol simulovaný právny úkon, ktorým mal byť zastretý skutočný právny úkon, a to zmluva o zabezpečovacom prevode práva. Žalobcovia tvrdili, že oni nemali vôľu uzatvoriť kúpnu zmluvu, ktorou by natrvalo previedli vlastnícke právo k svojmu bytu na Ing. F. N. a táto tiež nemala vôľu kúpiť byt od

žalobcov, ale uzatvorením kúpnej zmluvy sledovala len zabezpečenie svojej pohľadávky na vrátenie pôžičky. Žalobcovia zastali názor, že kúpna zmluva na prevod bytu je právny úkon, ktorý obchádza zákon a preto je tento úkon neplatný. Poukázali tiež na to, že pri uzatvorení kúpnej zmluvy konali v tiesni a bola zneužitá ich neskúsenosť a finančná závislosť. Keďže podľa žalobcov Ing. F. N. nenadobudla platne vlastnícke právo k bytu, ktorý bol vo vlastníctve žalobcov, tak nemohla ani platne previesť toto vlastnícke právo na žalovaného, a to v zmysle zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než sám má.

1.2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil za preukázané tvrdenie žalobcov, že kúpna zmluva zo dňa 13. 04. 2011 uzatvorená medzi nimi a Ing. F. N. nevyjadruje ich skutočnú vôľu a to ani ich ako predávajúcich a ani vôľu uvedenej kupujúcej. Žalobcovia sa stali obeťami podvodnej schémy A. S. a T. D., ktorí prezentovali záujem pomôcť žalobcom 1/ a 2/ v ich finančnej tiesni. Žalobcovia uzatvorením zmluvy mienili len dočasne previesť vlastnícke právo k bytu na Ing. F. N., ako tzv. investora s tým, že keď svoj záväzok voči nej vyplatia prostredníctvom svojho syna Z. V., ktorému A. S. prisľúbil vybaviť úver (no tento svoj prisľub nedodrжал) byt bude opäť prevedený na nich. Aj Ing. F. N. potvrdila, že uzatvorením kúpnej zmluvy so žalobcami sledovala len zabezpečenie svojho záväzku na splatenie pôžičky 4.500 eur, ktorú žalobcom 1/ a 2/ prostredníctvom svojej matky poskytla. Nedostatok vôle Ing. F. N. kúpiť byt od žalobcov 1/ a 2/ vyplýval podľa názoru prvoinštančného súdu aj z tej skutočnosti, že tá potvrdila, že ich byt nikdy nevidela a nikdy zaň nezaplatila kúpnu cenu, kúpnu cenu s nimi ani nikdy nedohodla a samotných žalobcov tiež nikdy nevidela.

1.3. Skutočnou vôľou účastníkov zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13. 04. 2011 podľa súdu prvej inštancie teda bolo uzatvoriť zmluvu o zabezpečovacom prevode práva, kde však mala byť uvedená rozvázovacia podmienka, že v prípade, keď bude splnený zabezpečený záväzok, dôjde k obnoveniu pôvodného stavu, t. j. k obnoveniu vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ k bytu. Zmluva o prevode vlastníctva bytu takúto rozvázovaciu podmienku podľa § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka neobsahovala, čím obchádzala zákon a preto bola absolútne neplatná. Keďže zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13. 04. 2011 bola absolútne neplatná, aj kúpna zmluva, na základe ktorej žalovaný nadobudol dotknutý byt, bola neplatná, a to z dôvodu, že Ing. F. N. ako osoba, ktorá platne nenadobudla vlastnícke právo k bytu, nemohla na žalovaného previesť vlastnícke právo. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v zrušujúcom uznesení sp. zn. 7Cdo/278/2018 zo dňa 25. 06. 2020 a nadväzne na to v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/89/2020 zo dňa 26. 01. 2021, dospel k záveru, že ani tvrdenie žalovaného, že pri uzatvorení kúpnej zmluvy, ktorou dotknutý byt nadobudol, bol dobromyseľný, pretože konal v dôvere v údaje zapísané v katastri nehnuteľností, nemôže obstať ako akceptovateľná obrana proti žalobe. Ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom uznesení, na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva; nemožno ani uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Keďže žalovaný platne nenadobudol vlastnícke právo k dotknutému bytu a napriek tomu je v katastri nehnuteľností evidovaný ako jeho vlastní, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia mali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a preukázali, že sú vlastníkmi predmetného bytu, preto ich žalobe vyhovel.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom sp. zn. 10Co/102/2021 z 28. februára 2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku (výrok I.) a v III. výroku o náhrade trov konania zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobcom 1/ a 2/ nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému (výrok II.).

2.1. Odvolací súd dal do pozornosti stranám sporu uznesenie Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VObdo/2/2020 zo dňa 27. 04. 2021 v ňom potvrdenú záväznosť judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá v prípade prvého absolútne neplatného právneho úkonu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zotrúva pri ďalších prevodoch nehnuteľnosti na zásade, že „nikto nemôže na iného previesť viac práv, ako sám má“. Dobromyseľnosť nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobromyseľnosť ich nadobúdateľa výslovne upravuje. Medzi tieto výnimky patrí § 486 Občianskeho zákonníka, § 446 Obchodného zákonníka, § 93 ods. 3 zák. o konkurze a

reštrukturalizácii, § 19 ods. 3 zák. o cenných papieroch a § 61 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 03. 2017, resp. § 140 ods. 2 písm. l) v spojení s § 150 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. apríla 2017. V tomto konkrétnom súdnom prípade ale ani jednu z uvádzaných „v zákone vymedzených výnimiek“ podľa výsledkov vykonaného dokazovania nebolo podľa odvolacieho súdu možné uplatňovať.

2.2. Odvolací súd zároveň uviedol, že aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/127/2022 z 03. 12. 2022 v prípade neplatnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nedochádza k právnym následkom ňou predpokladaným. Uvedené okrem iného znamená, že ňou nedochádza k prevodu vlastníckeho práva z prevodcu na nadobúdateľa a keďže nadobúdateľ vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nenadobudol, nemôže s danými nehnuteľnosťami nakladať, čo okrem iného znamená, že nadobúdateľ ich nemôže ďalej previesť na ďalší subjekt (ktorý sa v takom prípade taktiež nemôže stať ich vlastníkom). V nadväznosti na toto konštatovanie Veľký senát uviedol, že treba naďalej zotrvať na právnom závere vyslovenom Najvyšším súdom SR už v rozsudku sp.zn. 1Cdo/96/1995 v zmysle ktorého „absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a hľadá sa naň ako by nebol urobený. Táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.“ Možnosť prelomenia zásady nemo plus iuris - okrem zákonom predvídaných výnimiek nie je podľa veľkého senátu možné odvodiť ani zo znenia ustanovenia § 70 ods. 1 katastrálneho zákona a to ani s odkazom na čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, z ktorého ako takého tiež nemožno odvodiť uprednostnenie ochrany dobrej viery nadobúdateľa nehnuteľnosti pred ochranou jej vlastníka alebo aspoň pomerovanie medzi ochranou vlastníka veci a dobrou vierou ďalšieho nadobúdateľa.

2.3. Na základe v tomto súdnom spore preukázaných skutkových okolností individuálnej povahy, pri právnom hodnotení riadiac sa v zmysle prijatých záverov vyšších súdnych autorít odvolací súd konštatoval, že v dôsledku absolútne neplatnej kúpnej zmluvy zo dňa 13. 04. 2011 Ing. F. N. sa nestala vlastníčkou bytu (i jeho prísl.) žalobcov, preto ani žalovaný ako kupujúci ktorý hoc byť aj v dobrej viere v správnosti údajov v katastri nehnuteľnosti odvodil nadobudnutie vlastníckeho práva od predávajúcej Ing. L. N. (nevlastníka) sa tak nestal vlastníkom spornej nehnuteľnosti, teda ide o taký prípad, keď právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Žalovaný navrhol dovolaciemu súdu zrušiť rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namietal v súvislosti s tým, že sa sudy nižšej inštancie nezaoberali jeho argumentáciou ohľadom dobromyseľnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu, ani argumentáciou ohľadom ustálenej rozhodovacej praxe. Žalovaný zdôraznil, že postupoval v súlade so zákonom, pričom upriamil pozornosť na § 70 ods. 1 katastrálneho zákona. Poukázal na to, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy bola jediným vlastníkom bytu zapísaným v katastri nehnuteľností predávajúca - Ing. N. a teda žalovaný sa mohol s ohľadom na údaje uvedené v katastri nehnuteľnosti domnievať, že predávajúca je oprávnenou vlastníčkou bytu. Žalovaný zároveň poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ČR vo veci nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na princíp dobrej viery a dokázanie zlého úmyslu nadobúdateľa (2Obo/20/2016, 2Cdo/311/2008, 2Cdo/238/2018, ČR I. ÚS 78/06, I. US 2219/2012). Žalovaný záverom uviedol, že predmetný byt prerobil, investoval do jeho úprav.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ sa k dovolaniu vyjadrili a navrhli, aby najvyšší súd dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietol a žalobcom priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424

CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

10. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku

všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdeným vadám zmätočnosti (bod 3.)

14. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP de facto tým, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutia, keďže nedal odpoveď dovolateľovi na zásadné argumenty prednesené v odvolacom konaní týkajúce sa nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na princíp dobrej viery.

15. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie je spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu pri tvrdenom porušení práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (II. ÚS 120/2020).

16. Dovolací súd v súvislosti s námietkou nedostatkov v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia vo všeobecnosti konštatuje, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozhodnutí nižších inštancií je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Z rozhodnutia oboch súdov vyplýva, na základe akých skutočností dospeli k záveru, že v dôsledku absolútne neplatnej kúpnej zmluvy zo dňa 13. 04. 2011 Ing. F. N. sa nestala vlastníčkou bytu (i jeho prísl.) žalobcov, preto ani žalovaný ako kupujúci ktorý hoc byť aj v dobrej viere v správnosti údajov v katastri nehnuteľnosti odvodil nadobudnutie vlastníckeho práva od predávajúcej Ing. L. N. (nevlastníka) sa tak nestal vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že kúpna zmluva zo dňa 13. 04. 2011 uzatvorená medzi žalobcami a Ing. F. N. nevyjadruje ich skutočnú vôľu a to ani ich ako predávajúcich a ani vôľu uvedenej kupujúcej. Žalobcovia sa stali obeťami podvodnej schémy A. S. a T. D., ktorí prezentovali záujem pomôcť žalobcom 1/ 2/ v ich finančnej tiesni. Skutočnou vôľou účastníkov zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13. 04. 2011 podľa súdu prvej inštancie teda bolo uzatvoriť zmluvu o zabezpečovacom prevode práva, kde však mala byť uvedená rozvázovacia podmienka, že v prípade, keď bude splnený zabezpečený záväzok, dôjde k obnoveniu pôvodného stavu, t. j. k obnoveniu vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ k bytu. Zmluva o prevode vlastníctva bytu takúto rozvázovaciu podmienku podľa § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka neobsahovala, čím obchádzala zákon a preto bola absolútne neplatná. Keďže zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 13. 04. 2011 bola absolútne neplatná, aj kúpna zmluva, na základe ktorej žalovaný nadobudol dotknutý byt, bola neplatná, a to z dôvodu, že Ing. F. N. ako osoba, ktorá platne nenadobudla vlastnícke právo k bytu, nemohla na žalovaného previesť vlastnícke právo. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že ani tvrdenie žalovaného, že pri uzatvorení kúpnej zmluvy, ktorou dotknutý byt nadobudol, bol dobromyseľný, pretože konal v dôvere v údaje zapísané v katastri nehnuteľností, nemôže obstať ako akceptovateľná obrana proti žalobe. Ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v skoršom zrušujúcom uznesení, na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemôže dôjsť k platnému prevodu vlastníckeho práva; nemožno ani uvažovať o ochrane vlastníckeho práva, hoc i dobromyseľného nadobúdateľa. Keďže žalovaný platne nenadobudol vlastnícke právo k dotknutému bytu a napriek tomu je v katastri

nehnutelností evidovaný ako jeho vlastníka, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia mali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a preukázali, že sú vlastníkami predmetného bytu. Vo väzbe na uvedené potom rozhodol aj odvolací súd, ktorý zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, jeho postup vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za neodôvodnený, pričom odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP.

17. Dovolací súd pritom dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe odvolací súd dospel, je prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

18. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu založenej na absencii odpovede odvolacieho súdu na argumentáciu dovolateľa prezentovanej v odvolacom konaní v časti spochybňovania právneho názoru o (ne)nadobudnutí vlastníckeho práva od nevlastníka (Ing. L. N.) s poukazom na princíp dobrej viery najvyšší súd poukazuje na to, že odvolací súd sa náležitým spôsobom vysporiadal s jeho argumentáciou a zohľadnil jeho námietky. K otázke (ne)nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na princíp dobrej viery poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (1VObd/2/2020, 1Cdo/127/2022) v zmysle ktorej, dobromyseľnosť nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobromyseľnosť ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V tomto konkrétnom súdnom prípade ale ani jednu „v zákone vymedzených výnimiek“ podľa výsledkov vykonaného dokazovania nebolo podľa odvolacieho súdu možné uplatňovať. Možnosť prelomenia zásady nemo plus iuris - okrem zákonom predvídaných výnimiek nebolo možné odvodiť ani zo znenia ustanovenia § 70 ods. 1 katastrálneho zákona a to ani s odkazom na čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, z ktorého ako takého tiež nemožno odvodiť uprednostnenie ochrany dobrej viery nadobúdateľa nehnuteľnosti pred ochranou jej vlastníka alebo aspoň pomerovanie medzi ochranou vlastníka veci a dobrou vierou ďalšieho nadobúdateľa. V dôsledku absolútne neplatnej kúpnej zmluvy zo dňa 13. 04. 2011 Ing. F. N. sa nestala vlastníčkou bytu žalobcov, preto ani žalovaný ako kupujúci ktorý hoc byť aj v dobrej viere v správnosti údajov v katastri nehnuteľnosti odvodil nadobudnutie vlastníckeho práva od predávajúcej Ing. L. N. (nevlastníka) sa tak nestal vlastníkom spornej nehnuteľnosti, teda ide o taký prípad, keď právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Dovolací súd zároveň uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011). Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu

zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalovaný uvádzal v dovolaní o zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, trpiacich nedostatkom riadneho odôvodnenia s poukazom na nevysporiadanie sa s námietkami žalovaného, pretože uvedené nezistil. Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

20. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nedôvodne namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.